

www.e-rara.ch

Flora prussica, sive plantae in regno Prussiae sponte nascentes

Loesel, Johannes

Regiomonti, anno 1703

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: NB 807

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-30889>

Ad lectorem.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

) o (

Ad Lectorem.

Medium ferè Seculum, dempto anno, elapsum, ex quo Johannes Læselius, Johannis Filius, Juvenis adhuc, ob Parentis adversam tunc valetudinem, ex manuscripto ejusdem, PLANTAS IN BORUSSIA SPONTE NASCENTES divulgavit; certò pollicitus, fore, ut, quamprimùm Parens sanitati restitutus fuisset; Descriptiones Rariorum Plantarum unà cum Iconibus publici juris fierent. Sed, cum Anno sequente, Parens ipse, *Anatomia & Botanices P. P. Ordinar. Celeberrimus*, Deo animam redderet, factum, ut opus hoc diu desideratum, mancum, mutilum & imperfectum ingemisceret. Solo igitur Plantarum Catalogo, Anno 1654. divulgato, contenta vixit Juventus Medica, nec, distractis magis magisque & disjectis injuriâ temporis manuscriptis, cum Filius relicto medico Jurisprudentiæ studium amplecteretur, quicquam perfecti sperare unquam potuit. Cumque exemplaria annuatim rariora, tandem omnia ferè essent divendita, vix meo jam tempore, unum atque alterum, quibus uteremur Botanices Studiosi, exstitit. Defectum tamen hunc facile fidelis, assidua & frequentata manu ductio *Prænobilissimi, Excellentiss. atque Exper. Dni. Doct. Joh. Heinv. Starckii, S. R. M. in Prussia Consilarii Aulici & Archiatri, Anatomia & Botanices tum temporis, nunc Theoretices P. P. Ord. celeberrimi, Præceptoris & Patróni* summoperè honorandi, refarcivit. Singulis quippe annis frequentissimè nobiscum in campos excurrere solitus, singulari quâ utebatur enchei-

AD LECTOREM.

refi, fidelitate & humanitate effecit, ut tanquam aliud agendo, summo animi cum prolubio, cognitionem Plantarum Patriarum nobis compararemus. Regiomonto dehinc Bartensteinium, ad Praxin ibi Medicam exercendam delatus, tantum abfuit, ut studium Botanices neglexerim, quin potius majori ardore horis subcivivis, per aliquot æstates in id juxta incubuerim, comitem mihi adsciscens Pharmacopœum, hospitem meum, rei herbariæ perquam gnarum. Evolvendo quoque Antiquiorum Botanicorum Pandectas, Synonymicas appellationes herbarum excerpando, rem totam familiariorum mihi reddidi. Cumque deinde, DEO sic dirigente, Regiomontum repeterem, indeptis in Academia Patriâ, ante Novennium, summis in Medicinâ honoribus, adeptâ quoque à Serenissimo Rege Professione Extraordinariâ, calcar mihi valdissimum fuit additum, de Arte Medicâ quocunq; modo benè merendi, Cui demùm Soceri mei, *Domini Hermannii Dieterici Hefsen; S. R. M. in Prussia Secretarii intimi, & Xenodochii Regii Præfecti benè meriti, Agentis quondam Brandenburgici apud Invictissimum Magnæ Russia CZARRUM fidelissimi,* (qui secunda repetens vota in thalamum duxerat laudatissimi Domini Doct. Lœselii Filiam,) ante septennium & quod excurrit, accessit cohortatio, qui manuscripta Botanica Doct. Lœselii, sed heu! quadraginta jam annorum injuriam passâ, manca, adeoque fragmenta saltem, unâ cum Iconibus æri incisus mecum communicans, maxime institit, ut manum tandem operi admoverem, nec opportunam adeò Publico inserviendi occasionem prætermitterem. Cujus precibus eò lubentius obtemperavi,

AD LECTOREM:

ravi, quò majori ipse, ne opus toties expetitur planè interiret, flagrabam desiderio. Tempus itaq; reliquum, quantum à frequentatâ praxi & privatis Collegiis restabat, huic negotio impendi, Catalogumq; plantarum olim editum, cum fragmentis manuscriptis, meisque excerptis conferendo, hâc tandem formâ, quâ in publicum prodire posset, FLORAM PRUSSICAM indui. Prodiissetq; jam ante Triennium, & amplius, nisi Icones ænei ab Hæredibus redimendi obicem posuissent, quem tamen Gratia Serenissimi Regis facillè sustulit. Ipsis siquidem *Coronationis Regiæ suæ Majestatis Feriis*, ante biennium cum dimidio, ad supplicem mei instantiam, & humillimam Excellentissimorum Dominorum Archiatrorum commendationem, Munificentissimus Rex Icones æneos ab hæredibus pretio non levi coëmit, mihiq; , ut iisdem uterer, singulari Rescripto Regiò , clementissimè concessit & demandavit. Nec subsistebat hîc inexhausta Regis Serenissimi Clementia, sed, ut summum mihi *Rerum Prussicæ Naturalium* amorem & stimulum adderet, Professione Physices Ordinariâ Philosophicâ gratiosissimè me mactabat. Quam singularem & immeritam Clementissimi Regis Gratiâ submississimâ cum veneratione exosculatus, nolui amplius & Regi & Publico deesse, sed FLORAM hanc PRUSSICAM, tanquam *Primam partem Historiæ Naturalis Prussicæ*, Erudito Orbi in præsens communicare & præmittere; certò ratus, fore, ut, DEO vitam & vires, Rege autoritatem & Gratiâ sufficientibus, *Pars secunda de Prussicæ Animalibus, & Tertia de ejusdem Mineralibus*, (subnexâ aut præfixâ Parte Meteorologicâ, cujus gratiâ

AD LECTOREM.

observationes quotidianas condo) Totaq̄ adeò *Historia Prussiae Naturalis*, Opus utut à Professione meâ tum Medicâ, cum Physicâ inprimis non alienum, multisq̄ Eruditis expetitur, maximè tamen arduum, aliquando subsequatur. Hisce Benevolum Lectorem morari necessarium duxi, tum, ut Serenissimi Regis Gratiam & Munificentiam, quem non Orbis angulum pervagantem? deprædicando, omnibus & singulis commendatissimam redderem, cum ut veniam impetrarem apud Eruditos, si opus hoc minùs exasciatum & perfectum judicarent. Idem huic FLORÆ factum obtigisse arbitrati, quod orphanis, quos rarò tam feliciter Tutores educant quàm Parentes. Synonymias Veterum Botanicorum propterea adjunxi, ut omnibus constaret, quam plantæ speciem sub titulo nostro palmario intelligamus? Eandem enim plantam diversi Autores & populi diversimodè nominant. Indices, tam Germanicus quàm Latinus, ob eandem rationem fusiores facti, ut sub quâlibet synonymicâ appellatione quælibet Planta facile reperiri posset. Quò ipsò illos quoq̄, qui lingvæ Latinæ gnari non sunt, adjutos puto, ne desiderio suo excidant. Eruditiones quasdam Philologicas, Criticas & Historicas, nec non seriis jocoseria quædam interspersi, ne nimia rei Botanicæ (hortò vivò si destituatur) ariditas, curiosos Lectores deterreret. Icones omnes ad exemplar vivum, quantum fieri potuit, accuratissimè delineati & incisæ sunt. Cæterùm etiam atq̄ etiam Lectorem Benevolum rogo, velit qualemcunq̄ hunc nostrum laborem æqui boniq̄ consulere, meq̄ non nisi de Publico sollicitum, sincero semper favore fovere & complecti.

INDEX